

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades Verston Eesti OÜ 24.03.2025 esitatud keskkonnaloa taotlust nr T-KL/1027043-3 ja võttes aluseks maapõuseaduse (MaaPS) § 48 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) HMS § 53 lg 1 p 2 ja lg 2 p 2 ja 3, § 61 lg 1 otsustan:

1.1 Anda ettevõttele Verston Eesti OÜ (registrikood 11947047) tähtajaline keskkonnaluba nr KL-524021 10 aastaks aadressil Sinkle Haakla külas ja Karjaste Vastja külas Kehtna vallas Rapla maakonnas, katastritunnus(ed) 29202:005:1134 ja 29202:005:1122 asuvale Ahekõnnu II liivakarjäärile maavara kaevandamiseks.

1.2 Määrata keskkonnaloale nr KL-524021 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.4 "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust.

1.3 Korraldus jõustub ettevõttele Verston Eesti OÜ teatavakstegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1 Taotluse läbivaatamine

Verston Eesti OÜ esitas 07.01.2025 Keskkonnaametile taotluse nr T-KL/1027043 Ahekõnnu II liivakarjääri keskkonnaloa saamiseks. Taotlusest korrigeeriti ja esitati uuesti 12.03.2025 ja 24.03.2025. Dokumendid on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (edaspidi KOTKAS) menetluse nr M- 130703 juurde).

Ahekõnnu II liivakarjääri keskkonnaluba taotletakse Rapla maakonnas, Kehtna vallas, Haakla külas, hõlmates erakinnistut Sinkle (katastritunnus 29202:005:1134, sihtotstarve maatulundusmaa 100%).

Taotletava mäeeraldisega on hõlmatud Ahekõnnu kruusamaardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokid 13 ja 14 aT. Täiteliiva maavaravaru kogus Ahekõnnu II liivakarjääris on 375 tuh m³ (sh veealune varu kogusega 73 tuh m³). Mäeeraldisel on kaevandatavat varu kokku 359 tuh m³. Veealust varu on 67 tuh m³ (plokk 2). Luba taotletakse 10 aastaks, millest lähtuvalt on aastane keskmine kaevandamise maht ligikaudu 45 tuh m³. Taotletava mäeeraldisel pindala on 20,69 ha ja selle teenindusmaa tegelik pindala on 22,12 ha. Maavara kasutatakse transpordi- ja tsiviilehitus. Kaevandatud maa kavandatakse korrastada metsamaaks ja veekoguks.

Riigilõiv kokku 1990 eurot on tasutud 07.01.2025 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkt 4

kohaselt.

Keskkonnaloa andmise taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötleja (Eesti Geoloogiateenistuse 15.01.2025 kiri nr 13-1/25-83, 17.03.2025 kiri nr 13-1/25-461 ja 28.03.2025 kiri nr 13-1/25-544).

2.2 Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 07.01.2025 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Kehtna Vallavalitsusele (edaspidi kohalik omavalitsus; KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja edastas Ahekõnnu II liivakarjääri korrigeeritud keskkonnaloa taotluse 11.04.2025 kirjaga nr DM-130703-10 arvamuse avaldamiseks kohalikule omavalitsusele (Kehtna Vallavalitsusele) (KeÜS § 43 lg 2¹, MaaPS § 49 lg 6). Kehtna Vallavolikogu nõustus 21.05.25 otsusega nr 1-2/206 (KOTKAS 23.05.2025 numbriga DM-130703-13) keskkonnaloa andmisega.

Keskkonnaamet tegi menetlusest teatamisel ja eelnõude avalikustamisel ettepaneku, et avalikku arutelu ei korraldata, kui menetlusosalised ei ole ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtjaks esitanud selle suhtes vastuväiteid (HMS § 50 lg 2 p 1, lg 3). Avalikku arutelu ei korraldatud kuna menetlusosalised ega avalikkus ei ole esitanud soovi asja arutada avalikul arutelul.

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 11.04.2025 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas Keskkonnaamet 11.04.2025 kirjaga nr DM-130703-9 piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2). Loa andja otsustas jätta ajalehes teade avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lg 2).

Keskkonnaamet saatis 18.12.2025 kirjaga nr DM-130703-15 Ahekõnnu II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhindangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Kehtna Vallavalitsusele ning tutvumiseks Verston Eesti OÜ-le, seisukoha esitamise tähtjaga 18.01.2026 (KeHJS § 11 lõike 2²).

Kehtna Vallavalitsus ei esitanud tähtaegselt oma seisukohta ega pikendanud seisukoha esitamise tähtaega. Seega loeb Keskkonnaamet, et kohalik omavalitsus nõustus Ahekõnnu II liivakarjääri keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise seisukohtadega.

Loa andja teavitas 10.03.2026 loa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 48 lg 1, 3 ja 4). Eelnõule esitati arvamusi ja vastuväiteid (vt korralduse peatükist 3.5).

2.3 Keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

Keskkonnaamet jättis 09.03.2026 kirjaga nr DM-130703-16 " Ahekõnnu kruusamaardla

Ahekõnnu II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise" algatamata KMH Ahekõnnu II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.4.).

3. KAALUTLUSED

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse tähtajaliselt, kuna kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

1.1.1 Maavara kaevandamine

1.1.1.1 Lubatav tegevus

Ettevõttel on luba (seaduses ka kui kaevandamisluba) vaja maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1).

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet. MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Ahekõnnu II liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 11.04.2025 kirjaga nr DM-130703-10 arvamuse avaldamiseks Kehtna Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Kehtna Vallavolikogu nõustus 21.05.25 otsusega nr 1-2/206 keskkonnaloa andmisega (KOTKAS 23.05.2025 numbriga DM-130703-13).

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekava, mida ladustatakse mäeeraldisel teenindusmaal, mis ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekate kohta. Taotluse kohaselt leiab kogu kasulik materjal kasutust ning mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse mäeeraldisel teenindusmaal aunades. Taotleja on teadlik, et juhul, kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekateid siiski tekib, on kohustus esitada ka

kaevandamisjäätmekava.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmelid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmete eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Ahekõnnu II liivakarjääri mäeeraldisel täitepinnase kaevandamine. Taotluses on kirjeldatud, et liiva kavatakse kasutada tsiviil- ja teedehitusel, sh RB taristu ehitamisel.

1.2 Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa andmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55).

- tegevus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele (KeÜS § 52 lg 1 p 4, MaaPS § 55 lg 1).
- tegevusega ei kaasne keskkonnoahtu (KeÜS § 52 lg 1 p 6). Keskkonnaamet järeldas, et tegevusel puudub oluline keskkonnamõju 09.03.2026 dokumendiga nr DM-130703-16.
- tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel ei ole keskkonna kvaliteedi piirväärtus ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 8, MaaPS § 55 lg 1).
- loa andmisega ei minda vastuollu riiklike huvidega, mis on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis "Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050" (MaaPS § 55 lg 2 p 10). Samuti ei tuvastatud vastuolusid teiste valdkondade eriseadustega. Eelhinnangus kui ka korralduses on nimetatud erinevaid aspekte, millele on vaja tähelepanu pöörata arvestades sotsiaalse keskkonna, looduskeskkonna, liigikaitse, julgeoleku ja kultuuri valdkonna seadustes väljendatud riigi huvi.
- Kohalik omavalitsus andis Kehtna Vallavolikogu 21.05.25 otsusega nr 1-2/206 (KOTKAS 05.2025 numbriga DM-130703-13) nõusoleku keskkonnaloa andmisega taotletavale mäeeraldisel kaevandamiseks (MaaPS § 55 lg 2 p 11). Kohaliku omavalitsuse tingimustega on loa andmisel arvestatud.
- tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt ebasoodsalt kaitstavat loodusobjekti (MaaPS § 55 lg 2 p 12). KMH eelhinnangu järeldus oli, et Ahekõnnu II liivakarjääri tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.
- taotleja ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamise ega kaevandamisjäätmel käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 10.03.2026) (MaaPS § 55 lg 3 p 1).

1.3 Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). MaaPS § 56 lg 1 p 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt

kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

1.3.1 Kinnistu kasutusõigus

Tegevuskoha kinnistud ei kuulu ettevõttele. Tegemist on eraomandis kinnistutega, mille kasutamiseks antud nõusolekud on keskkonnaloa taotlusele lisatud.

1.3.2 Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Kehtna Vallavolikogu ei seadnud tingimusi 21.05.25 otsuses nr 1-2/206.

1.3.3 Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud 09.03.2026 Ahekõnnu II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju.

Eelhinnangus toodud keskkonnameetmed kanti üle keskkonnaloa kõrvaltingimusteks (toodud korralduse punktis 3.4.4).

3.4.4 Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnamõju eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel kavandas Keskkonnaamet keskkonnahäiringute leevendamiseks lisada antavale keskkonnaloale järgmised asjakohased kõrvaltingimused alljärgnevalt:

1. kui on tekkinud kahtlus, et karjääri vahetus läheduses (kuni 250 m mäeeraldise teenindusmaa välispiirist) asuvate elamute kaevude veetase on langenud kaevandaja tegevuse tõttu, tuleb loa omanikul tellida vastav eksperthinnang, mille alusel tehakse kindlaks kaevu veetaseme languse põhjused. Kui eksperthinnanguga on tõendatud, et veetase karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes on langenud tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet on halvenenud kaevandaja tegevuse tõttu, siis tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud (s.h. põhjendatult vanade kaevude tamponeerimine ja uute veetrasside toomine hooneteni). Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 1 kuu jooksul;
2. kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks;
3. kaevandamise käigus tekkivate vallide nõlvad peavad olema seal liikuvate loomadele jaoks ohutud ja kui vallid on seal liikumiseks liiga kõrged või järsud tuleb nende vahele jätta läbipääsukoridorid, et oleks tagatud loomadele überpääs. Mäeeraldise ümber on keelatud rajada piirdeaedu, mis loomade liikumist takistavad;
4. metsamaa raadamine on keelatud ajavahemikul 15. veebruarist kuni 30. juunini;
5. vältida karjääris müra tekitavaid töid laanepüü pesitsusajal (01.02-15.06) või vähendada

müra levikut – kuhjata mäeeraldise põhjaserva vähemalt 4 m kõrgused pinnasevallid või kasutada selleks müratõkke seinu;

6. Lokuta-Kehtna teest 400 m kirde suunas seatakse karjääritöödele ajaline piirang 1. veebruarist kuni 1. augustini. Piirangust võib loobuda, kui, kui mõõtmistulemised metsise elupaigas näitavad mürataset alla 40 dB või tootmisest tingitud mürafooni muutus, ei ületa taustafooni 10 dB võrra.

Transpordiameti 11.04.2025 esitatud tingimused kantakse kõrvaltingimustesse järgnevalt:

1. Ahekõnnu II liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaa ei tohi paikneda riigitee 20152 teekaitsevööndis;
2. enne kaevandamistööde alustamist tuleb riigiteel 20152 materjalide väljaveoks kasutatav ristumiskoht km 3,48 rekonstrueerida;
3. kuna riigitee on kruusakattega, siis peab kaevandaja tagama maavara väljaveo tagajärjel tekkiva tolmu minimeerimise.

1.4 Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Loa eelnõule ning eelhinnangu ja sellega seonduva KMH algatamata jätmise otsuse eelnõule esitati arvamusi. Keskkonnaamet vastas esitatud arvamustele ja vastuväidetele, edastades vastused ka ettevõttele (HMS § 49 lg 3). Olulisemad seisukohad eelnõudele ning Keskkonnaameti selgitused on toodud alljärgnevalt.

Transpordiamet teavitas 11.04.2025 kirjaga nr 7.1-7/25/5982-2, et nõustub Ahekõnnu II keskkonnaloa taotlusega järgmistel tingimustel:

1. Riigitee 20152 km 3,37-3,69 peab mäeeraldise ja selle teenindusmaa piir kattuma, st et teenindusmaa ei tohi paikneda teekaitsevööndis.
2. Seletuskirjas on märgitud võimalik väljaveotee mööda kohalikku Karjatse teed. Enne kaevandamistööde alustamist tuleb riigiteel 20152 materjalide väljaveoks kasutatav ristumiskoht km 3,48 rekonstrueerida, sest oleva ristmiku gabariidid ei vasta maavara väljaveoks sobilikele tingimustele. Transpordiamet väljastab EhS § 99 lõike 3 kohased täpsemad nõuded projekti koostamiseks ristumiskoha kinnistu omaniku taotluse alusel.
3. Kuna riigitee on kruusakattega, siis peab taotleja tagama maavara väljaveo tagajärjel tekkiva tolmu minimeerimise.

Keskkonnaamet edastas 14.04.2025 kirjaga nr DM-130703-12 Transpordiameti tingimused taotlejale. Taotleja nõustus nende tingimustega (KOTKAS 08.09.2025 number DM-130703-14).

Keskkonnaamet seab Transpordiameti tingimused keskkonnaloa kõrvaltingimusteks.

Keskkonnaamet on seisukohal, et loa eelnõu vältel esitatud arvamusi on loa menetluse juures piisavalt käsitletud ning täiendavaid loa andmisest keeldumise põhjuseid ei tuvastatud. Seejuures üldist teede kasutust ja korrashoidu väljaspool mäeeraldist ei reguleerita käesoleva keskkonnaloaga. Teede liiklust reguleerib liiklusseadus ja ehitust ehitusseadustik. Nende seaduste järgi võib lisaks reguleerida ka käesolevast keskkonnaloast tulenevat liiklust ning tee korrashoidu.

1.5 Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis ["Loa omaja meelespea"](#).

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo